بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آیین نامه آموزشی مقطع

دکتری عمومی پزشکی

مصوب نودو ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۴۰۵/۵/۱۸

آیین‌نامه آموزشی مقطع دکتری عمومی پزشکی

مصوب نودو هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

مورخ۱۴۰۵/۵/۱۸

آئین‌نامه آموزشی مقطع دکتری عمومی پزشکی که به تایید دبیرخانه شورای آموزشی پزشکی عمومی رسیده است، در۱۳ فصل۹۳ ماده و۱۰۸ تبصره در نود و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۵/۵/۱۸ به تصویب رسید.

این آیین‌نامه از ابتدای سال تحصیلی ۱۴۰۶-۱۴۰۵ برای آن دسته از دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند، لازم‌الاجرا است و از این تاریخ کلیه آیین‌نامه‌ها و بخشنامه های مغایر با آن برای دانشجویان مشمول این آیین‌نامه لغو می‌شود.

مورد تایید است
دکتر مرضیه نجومی
دبیر شورای آموزش پزشکی عمومی

مورد تایید است
دکتر محمدرضا صبری
دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

مورد تایید است
دکتر طاهره چنگیز
معاون آموزشی و
دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی

رأی صادره در نود و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۵/۵/۱۸ مورد آیین‌نامه آموزشی مقطع دکتری عمومی پزشکی صحیح است، به واحدهای مجری ابلاغ شود.

دکتر محمدرضا ظفرقندی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

تعاریف:

تعاریف زیر در آیین نامه های کلیه مقاطع مختلف تحصیلی به صورت یکسان پذیرفته شده و حسب مقطع مربوط مورد استناد می‌باشد و جزء لاینفک آیین نامه‌ها بوده و هر نوع تغییر و تفسیر مغایر با آن مجاز نیست.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی:

مؤسسه ای است آموزشی، پژوهشی و خدماتی که علاوه بر وظیفه اصلی خود که تربیت نیروی انسانی در رده‌های مختلف گروه پزشکی است، به انجام آموزش، پژوهش و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی پرداخته و در این امور به عنوان مرکز نهایی ارجاع عمل می نماید.

هر دانشگاه علوم پزشکی از دانشکده پزشکی و حداقل دو دانشکده دیگر تشکیل می شود.

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی:

مؤسسه آموزشی، پژوهشی و خدماتی مستقلی است که علاوه بر وظیفه اصلی خود که تربیت نیروی انسانی در رده های مختلف گروه پزشکی است، به انجام آموزش، پژوهش و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی پرداخته و در این امور به عنوان مرکز نهایی ارجاع، عمل می‌نماید.

دانشکده:

دانشکده واحدی از یک دانشگاه است که از حداقل سه گروه آموزشی تشکیل می‌شود. مانند دانشکده پزشکی، دانشکده دندانپزشکی و دانشکده بهداشت.

موسسه:

موسسه در آموزش عالی یک مفهوم عام است که به هر یک از مراکز آموزش عالی و پژوهشی که با مجوز رسمی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تأسیس شده باشد، اطلاق می‌گردد.

گروه آموزشی:

عهده‌دار آموزش و پژوهش و یا ارائه خدمات درمانی در ارتباط با یک رشته و یا یک شاخه می‌باشد. مثل گروه بهداشت، گروه فیزیولوژی و گروه جراحی

گروه آزمایشی:

سازمان سنجش آموزش کشور در امتحانات سراسری ورود به دانشگاه‌ها، داوطلبان را برحسب رشته‌های انتخابی به گروه‌های خاص تقسیم می‌کند که هر یک از این گروه‌ها، گروه آزمایشی نامیده می‌شود.

مقاطع تحصیلی:

هر مقطع تحصیلی مجموعه دروسی است هماهنگ و منسجم و به هم وابسته در یک رشته که در چارچوب نظام خاص و در یک مدت زمان معین به دانشجو ارائه می‌شود، تا سرانجام به دریافت یکی از مدارک مرسوم دانشگاهی منجر شود. مقاطع تحصیلی در نظام آموزش عالی علوم پزشکی ایران به شرح ذیل می باشد:

- کاردانی (فوق دیپلم)
- کارشناسی (لیسانس) پیوسته و ناپیوسته
- کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) ناپیوسته
- دکتری عمومی
- دکتری تخصصی (Ph.D.)
- تخصص بالینی (دستیاری)
- فوق تخصص
- تحصیلات تکمیلی(فلوشیپ) گواهینامه دریافت می کنند

اداره آموزش:

منظور از اداره آموزش یک واحد اداری در یک دانشکده یا دانشگاه است که همه امور آموزشی مربوط به دانشجویان از قبیل نام نویسی، انتخاب واحد، انجام امتحانات، جمع‌آوری نمرات و اعلام نتایج را بر عهده دارد.

مدرس:

هر عضو هیأت علمی که مسئولیت تدریس دروس نظری، عملی، کارآموزی و کارورزی را بر عهده دارد مدرس نامیده می‌شود.

رشته:

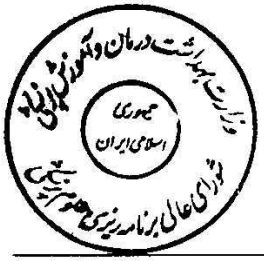
رشته یکی از شعب فرعی گروه‌های علمی (علوم پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی مهندسی، کشاورزی و هنر) است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می‌انجامد. در دو رشته متمایز دروس مشترک نباید از ۳۰ درصد کل واحدها (بدون احتساب دروس عمومی) تجاوز کند.

گرایش:

هر یک از شعب یک رشته که ناظر بر یک تخصص باشد، گرایش نامیده می‌شود. اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدها کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها (بدون احتساب دروس عمومی) بیشتر باشد.

دروس:

دروس دانشگاهی از لحاظ محتوی، به دروس عمومی، پایه و تخصصی و از نظر ارتباط با یکدیگر به دروس پیش نیاز و مستقل و از جنبه لزوم یا عدم لزوم انتخاب به دروس جبرانی، اجباری (الزامی) و انتخابی و از لحاظ نحوه تعلیم و تدریس، به دروس نظری، عملی، کارآموزی، کارورزی، کارآموزی در عرصه و کارگاهی تقسیم می‌شود.

دروس عمومی:

دروسی است که به منظور توسعه بخشیدن به اطلاعات و مهارت عمومی دانشجویان، عرضه می‌شود. این دروس برای کلیه دانشجویان تمامی رشته‌های علوم پزشکی در مقاطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته و دوره‌های دکتری عمومی الزامی است.

دروس پایه:

دروسی است که برای آماده نمودن دانشجو، توسعه اطلاعات و تقویت بنیه و بینش علمی وی و درک بهتر دروس تخصصی رشته عرضه می‌شود.

دروس تخصصی:

دروسی است که صرفاً به منظور ایجاد و افزایش کارایی‌های علمی و عملی یک رشته تدریس می‌شود.

دروس جبرانی:

در صورتی که دانشجو دروسی را در مقطع قبل نگذرانده باشد، موظف است اضافه بر واحدهای درسی مقرر، به تشخیص گروه آموزشی و مطابق برنامه آموزشی مربوطه، آن دروس را به عنوان دروس جبرانی بگذراند.

دروس اجباری/الزامی (Core):

دروسی است که فارغ التحصیل شدن دانشجو منوط به گذراندن آنهاست و با دروس دیگر قابل تعویض نمی‌باشد.

دروس انتخابی (Non-Core):

دروسی است که با توجه به مقررات و برنامه‌های آموزشی می‌توان آنها را از میان مجموعه‌ای از دروس انتخاب کرد.

دروس پیش نیاز:

دروسی است که گذراندن آنها برای گرفتن یک درس دیگر ضروری است.

دروس جبرانی و اجباری می‌توانند پیش نیاز باشند. دروس انتخابی نمی‌توانند پیش نیاز باشند.

دروس مستقل:

دروسی است که انتخاب آنها منوط به انتخاب یا گذراندن درس یا درس‌های دیگری نیست.

دروس نظری:

واحد درسی است که به منظور ارتقای دانش (حیطه شناختی) و نگرش ارائه می شود. این واحدهای درسی می توانند به صورت حضوری یا مجازی، در انواع بسترهای آموزشی و با استفاده از انواع روش‌های یاددهی-یادگیری ارائه شوند.

دروس عملی:

واحد درسی است که علاوه بر حیطه‌های شناختی و نگرشی، با هدف ارتقای توانمندی‌ها و مهارت‌های روانی-حرکتی برگزار می شود. این واحدهای درسی می توانند به صورت تمرین عملی، کارگاهی، آزمایشگاه، مراکز مهارت‌های بالینی، محیط‌های شبیه سازی شده، محیط‌های بیمارستانی و مبتنی بر جامعه ارائه شوند.

دروس کارگاهی :

واحد درسی است که مبتنی بر حل مسئله و یادگیری فعال دانشجو بوده و به منظور ارتقای سطح دانش، نگرش و مهارت در حیطه‌ای محدود و مشخص، همراه با کار عملی و گروهی برگزار می شود.

دروس کارآموزی:

دوره‌ای است که در آن دانشجو زیر نظر استاد در محیط کار واقعی و یا شبیه سازی شده، به کسب مهارت‌های لازم برای انجام وظایف تعیین شده در محیط کار می پردازد.

دروس کارورزی

دوره‌ای است که در آن دانشجو به طور مستقل در محیط کار واقعی و برای کسب تسلط بر مهارت‌های شغلی و ارتقای توانمندی‌های حرفه‌ای با نظارت استاد به فعالیت می پردازد.

آموزش ترکیبی تلفیقی:

یادگیری ترکیبی (Blended Learning) یک راهبرد آموزشی با بهره گیری از روش‌های آموزش چهره به چهره (Face-to-Face) (حضوری) و یادگیری الکترونیکی (e-Learning) (غیرحضوری) است. مطابق با آئین نامه آموزش ترکیبی- تلفیقی مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی ارائه می شود.

فصل اول

شرایط ورود و نام نویسی

ماده ۱) شرایط ورود به دوره دکتری عمومی پزشکی اعم از دوره‌های آموزش رایگان و شهریه پرداز به شرح زیر است:

۱-۱ پذیرفته شدن در آزمون ورودی

۱-۲ داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش (نظام قدیم، پیش دانشگاهی و نظام جدید) از داخل یا خارج کشور، یا برابر آموزش‌های حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی).

۱-۳ مجاز بودن به ادامه تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۱-۴ سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط و قوانین مربوطه

۱-۵ چنانچه دانشجو با توجه به ضوابط اعلام شده در دفترچه آزمون سراسری سازمان سنجش آموزش کشور از سلامت جسمی و روانی لازم برای رشته دکتری عمومی پزشکی برخوردار نباشد، بر اساس نظر شورای پزشکی دانشگاه اجازه تحصیل در رشته دکتری عمومی پزشکی را ندارد. مسئولیت ثبت نام و شروع دوره افراد غیر مجاز از نظر سلامت جسمی و روانی لازم بر عهده مسئولین آموزش دانشگاه خواهد بود .

تبصره ۱: ارائه اصل گواهینامه پایان دوره متوسطه مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش (نظام قدیم، پیش دانشگاهی و نظام جدید) حداکثر تا یک سال بعد از ثبت نام اولیه الزامی است.

تبصره۲: پرداخت شهریه، فارغ التحصیلان مقطع دکتری عمومی پزشکی را از انجام دیگر تعهدات قانونی خاص معاف نمی‌کند.

ماده ۲) پذیرفته شدگان آزمون ورودی موظفند در مهلت‌هایی که توسط سازمان سنجش آموزش کشور یا دانشگاه اعلام می‌شود، برای نام نویسی و انتخاب واحد به دانشگاه ذیربط مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده ۳) دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی در زمانی که دانشگاه اعلام می‌کند برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی در یک نیمسال بدون اطلاع و عذر موجه به منزله ترک تحصیل است و دانشجو از تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۱: در موارد استثنایی که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می‌داند، باید دلایل آن را حداکثر تا یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به صورت مکتوب به اداره آموزش ارائه دهد. در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل توسط شورای آموزشی دانشگاه، آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب و مرخصی تحصیلی برای آن نیمسال صادر می‌شود.

تبصره ۲: دانشجویی که ترک تحصیل نموده، چنانکه بخواهد مدارک تحصیلی خود را دریافت نماید، موظف است. خسارت هزینه آموزش رایگان را مطابق با مقررات مربوط به سهمیه قبولی بپردازد.

فصل دوم

نظام آموزشی

ماده ۴) آموزش دوره دکتری عمومی پزشکی مبتنی بر نظام واحدی است.

ماده ۵) در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می‌شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس به همان درس محدود است.

ماده ۶) هر واحد درس، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به ترتیب به صورت نظری ۱۷ ساعت، عملی (یا آزمایشگاهی) ۳۴ ساعت، کارآموزی ۵۱ ساعت و کارورزی ۶۸ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی تدریس می‌شود.

ماده ۷) برنامه درسی دکتری عمومی پزشکی شامل مراحلی به شرح زیر است:

مرحله اول: علوم پایه

مرحله دوم: مقدمات بالینی

مرحله سوم: کارآموزی بالینی

مرحله چهارم: کارورزی

ماده ۸) در مراحل اول و دوم دکتری عمومی پزشکی، هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و در صورت ضرورت و داشتن شرایط و امکانات یک دوره تابستانی است. هر نیمسال تحصیلی عبارت از ۱۷ هفته آموزشی و دوره تابستانی برابر ۶ هفته آموزشی با رعایت مفاد ماده۶ است.

تبصره ۱: طول مدت امتحانات پایان نیمسال یا پایان دوره تابستانی جزو مدت ۱۷ هفته و ۶ هفته آموزش محسوب نمی‌شود.

تبصره ۲: در موارد استثنایی و ضروری، شامل وقوع بلایای طبیعی، عدم امکان حضور مدرس مربوطه در طول ۱۷ هفته، بیماری مدرس و مواردی از این قبیل، به پیشنهاد دانشکده مربوط و موافقت شورای آموزشی دانشگاه می‌توان درس یا درس هایی را در مدتی کوتاه تر از ۱۷ هفته جهت کلیه دانشجویانی که آن درس یا درس ها را اخذ کرده‌اند تدریس نمود، مشروط بر اینکه مجموع ساعات هر واحد درسی از میزان مقرر در ماده۶ این آیین‌نامه کمتر نشود و شرکت در کلیه کلاس ها مطابق ساعات هر واحد درسی الزامی است.

ماده ۹) در دوره بالینی (مراحل سوم و چهارم) هر سال تحصیلی مشتمل بر چند بخش آموزش بالینی و دروس نظری مربوطه است. تعداد بخش‌های دوره بالینی در طول هر سال تحصیلی، با توجه به مدت زمان لازم برای آموزش هر بخش، توسط شورای آموزشی دانشکده تعیین می‌شود.

ماده ۱۰) کلیه دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی، موظفند برنامه درسی و سرفصل مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی را اجرا نمایند.

تبصره۱: تنظیم برنامه تحصیلی دانشجویان با رعایت پیش نیازها، روش تدریس و جابجا کردن ریز مواد و طرح مطالب جدید در یک درس و انتخاب منابع بر عهده دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی است. بدیهی است منابع جهت امتحانات جامع علوم پایه، جامع پیش کارورزی و آزمون عملی صلاحیت های بالینی از طرف وزارت متبوع تعیین می‌شود.

تبصره ۲: چنانچه دانشجو درسی را همزمان با پیش نیاز آن درس اخذ نماید، درصورت مردودی در درس پیش نیاز، صرفاً ملزم به گذراندن مجدد درس پیش نیاز می باشد. نمره قبولی درس پیش نیاز در همان نیمسالی که اخذ و قبول شده است ثبت می گردد .

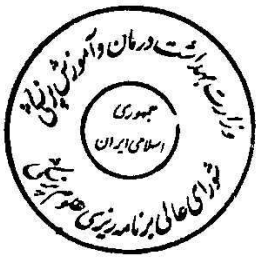
ماده۱۱) در پایان مرحله اول، امتحان جامع علوم پایه برگزار می‌شود و قبولی در امتحان جامع شرط ورود به مرحله بعدی می‌باشد.

تبصره ۱: شرط شرکت در امتحان جامع علوم پایه، قبولی در درس‌های علوم پایه (شامل علوم تشریح، فیزیولوژی، بیوشیمی، باکتری شناسی، انگل شناسی، قارچ شناسی، ویروس شناسی، ایمنی شناسی، اصول خدمات سلامت، اصول اپیدمیولوژی و زبان تخصصی و حداقل۶ واحد از درس های عمومی (اندیشه اسلامی۱، انقلاب اسلامی و زبان انگلیسی) و کسب حداقل میانگین کل ۱۲ از دروس فوق الذکر (۴۶/۵ واحد علوم پایه +۶ واحد دروس عمومی) است.

تبصره ۲: میانگین ۴۶/۵ واحد از درس های علوم پایه در نمره آزمون جامع علوم پایه تاثیر مثبت دارد.(۴۰ درصد میانگین دروس و ۶۰ درصد نمره آزمون جامع علوم پایه) در صورت کسب بیش از یک نمره برای هر درس، میانگین آن نمرات اعم از قبولی و مردودی در نظر گرفته می شود .

تبصره ۳: چنانچه نمرات تعدادی از دروسی که دانشجو گذرانده و در امتحانات آنها شرکت کرده است در زمان معرفی به آزمون جامع علوم پایه اعلام نشده باشد؛ دانشجو به صورت مشروط در آزمون شرکت می‌نماید. در صورتی که بعد از اعلام نمره، دانشجو در آن دروس مردود شده باشد یا علی رغم قبولی، شرایط شرکت در آزمون (مطابق مفاد تبصره۱) را نداشته باشد. نتیجه آزمون وی کان لم یکن می‌باشد و آزمون مذکور جزو تعداد دفعات شرکت در آزمون او محاسبه نخواهد شد و تا کسب نمره قبولی در دروس مردودی و همچنین کسب میانگین لازم، اجازه شرکت در آزمون جامع بعدی را حتی به صورت مشروط نخواهد داشت.

تبصره ۴: دانشجویی که به صورت مشروط در آزمون شرکت کرده است چنانچه صرفا در یک درس نمره قبولی کسب نکرده باشد، اما میانگین دروس او مطابق مفاد تبصره ۱ به ۱۲ رسیده باشد قبولی وی در آزمون جامع علوم پایه محفوظ است، تصمیم گیری در خصوص نحوه گذراندن درس باقیمانده بر عهده شورای آموزشی دانشکده است. نمره این درس در میانگین مرحله دوم محاسبه خواهد شد.

ماده ۱۲) شرکت در امتحان جامع علوم پایه، تا سه نوبت مجاز است. چنانچه دانشجو در امتحان مزبور نمره قبولی کسب نکند از ادامه تحصیل در دوره دکتری عمومی پزشکی محروم می‌شود.

تبصره ۱: غیبت غیرموجه در امتحان جامع علوم پایه به منزله یک نوبت شرکت در امتحان محسوب می‌شود. غیبت دانشجو در صورتی موجه شناخته می‌شود که موجه بودن آن به تایید کمیسیون پزشکی و شورای آموزش دانشگاه رسیده باشد، در این صورت جزو دفعات شرکت در آزمون محاسبه نمی شود.

تبصره ۲: دانشجویی که به علت مردود شدن در امتحان جامع علوم پایه از ادامه تحصیل در رشته پزشکی محروم می‌شود، می‌تواند برابر دستورالعمل تغییر رشته دانشجویان دوره‌های دکتری عمومی پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی که از ادامه تحصیل در دوره دکتری عمومی محروم می‌شوند، مصوب بیست و دومین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۲/۴/۲۸، به رشته دیگری در مقاطع کارشناسی پیوسته یا ناپیوسته و کاردانی تغییر رشته دهد.

ماده ۱۳) شرط ورود به مرحله سوم، قبولی در حداقل ۲۹ واحد اختصاصی مرحله دوم وتمام دروس شناور بین علوم پایه و مقدمات بالینی و کسب میانگین کل ۱۲ از دروس فوق الذکر(۲۹ واحد اختصاصی مرحله دوم + ۱۵ واحد از دروس پایه شناور) است.

ماده ۱۴) کارآموزی بالینی شامل آموزش مراقبت‌های پیشگیری – درمانی سرپایی در درمانگاه بیمارستان‌ها، مراکزخدمات جامع سلامت آموزشی، آموزش بر بالین بیماران بستری و درس‌های نظری است.

تبصره: در طول دوره کارآموزی، گذراندن حداقل ۲۱ ماه کارآموزی طبق برنامه مصوب برای کلیه دانشجویان الزامی است.

ماده ۱۵) در پایان مرحله سوم، آزمون جامع پیش‌کارورزی برگزار می‌شود و قبولی در این آزمون شرط ورود به دوره کارورزی است.

تبصره ۱: شرط شرکت در آزمون جامع پیش‌کارورزی، قبولی در واحدهای نظری خاص مرحله کارآموزی (۳۱ واحد) و قبولی در واحدهای کارآموزی بالینی (۶۳ واحد معادل ۲۱ ماه) و قبولی در واحدهای نظری شناور بین مقدمات بالینی و کارآموزی (۷ واحد از دروس تخصصی) و کسب میانگین کل ۱۴ از این دروس و گذراندن کلیه دروس عمومی، گذراندن دروس آداب پزشکی، انتخاب موضوع پایان نامه و ثبت پروپوزال می باشد.

تبصره ۲: میانگین نمرات دروس اصلی کارآموزی (داخلی، کودکان، زنان و جراحی عمومی) در نمره آزمون پیش‌کارورزی تاثیر مثبت دارد (۴۰ درصد میانگین دروس و ۶۰ درصد نمره آزمون جامع پیش‌کارورزی). در صورت کسب بیش از یک نمره برای هر درس، میانگین آن نمرات اعم از قبولی و مردودی در نظر گرفته می شود .

تبصره ۳: نمره جدید آزمون پیش‌کارورزی (بعد از تاثیر مثبت میانگین دروس) در رتبه بندی و سهمیه بندی دانشجو لحاظ نمی‌شود.

تبصره۴: چنانچه نمرات تعدادی از دروس و بخش‌هایی که دانشجو گذرانده و در امتحانات آنها شرکت کرده است در زمان معرفی به آزمون جامع پیش‌کارورزی اعلام نشده باشد، دانشجو به صورت مشروط در آزمون شرکت می‌نماید. در صورتی که بعد از اعلام نمره، دانشجو در آن درس یا بخش مردود شده باشد یا علی رغم قبولی شرایط شرکت در آزمون (مطابق مفاد تبصره ۱) را نداشته باشد، نتیجه آزمون وی کان لم یکن می‌باشد و آزمون مذکور جزو تعداد دفعات شرکت در آزمون او محاسبه نخواهد شد و تا کسب نمره قبولی در درس یا بخش مردودی و همچنین کسب میانگین لازم، اجازه شرکت در آزمون جامع بعدی را حتی به صورت مشروط نخواهد داشت.

تبصره۵: قبول شدگان آزمون جامع پیش کارورزی، بر اساس رتبه‌ای که با توجه به فرمول زیر:

$$\frac{\text{نمره تراز شده آزمون پیش کارورزی بر اساس میانگین} + (\text{میانگین سه مرحله اول} \times ۲)}{۳}$$

کسب می‌کنند، در انتخاب بخش‌های موجود برای گذراندن مرحله کارورزی، حق تقدم خواهند داشت.

برای مثال: چنانچه میانگین سه مرحله اول دانشجویی ۱۵ و نمره او در آزمون پیش کارورزی ۱۸۰ از ۲۰۰ باشد (نمره تراز شده آزمون پیش‌کارورزی او بر اساس میانگین ۱۸ می‌شود)، رتبه او بر اساس فرمول بالا، به صورت زیر محاسبه می‌شود.

$$\frac{(۱۵\times ۲) + ۱۸}{۳} = ۱۶$$

ماده ۱۶) شرکت در امتحان جامع پیش‌کارورزی تا سه نوبت مجاز است. چنانچه دانشجو در امتحان مزبور نمره قبولی کسب نکند از ادامه تحصیل در دوره دکتری عمومی پزشکی محروم است.

تبصره۱: غیبت غیر موجه در امتحان جامع پیش‌کارورزی به منزله یک نوبت شرکت در امتحان محسوب می‌شود. غیبت دانشجو در صورتی موجه شناخته می شود که موجه بودن آن به تایید کمیسیون پزشکی و شورای آموزش دانشگاه رسیده باشد، در این صورت جزو دفعات شرکت در آزمون محاسبه نمی‌شود.

تبصره۲: دانشجویانی که به علت مردود شدن در امتحان جامع پیش‌کارورزی از ادامه تحصیل در رشته پزشکی محروم می‌شوند، می‌توانند بر اساس دستورالعمل مندرج در تبصره ۲ماده ۱۲ به یکی از مقاطع کارشناسی پیوسته، کارشناسی ناپیوسته و کاردانی تغییر رشته دهند.

ماده ۱۷) طول دوره کارورزی ۱۸ ماه می‌باشد و مرخصی کارورزان در طول این دوره حداکثر ۳۰ روز است که می توانند در هر ماه، ۲ روز از این مرخصی بهره‌مند شوند.

تبصره: حداقل میانگین کل مرحله کارورزی ۱۴ می باشد.

ماده ۱۸) قبولی در آزمون عملی صلاحیت‌های بالینی جزو شرایط فراغت از تحصیل می‌باشد، لذا دانشجویان در طول دوره کارورزی یا پایان دوره کارورزی، در سقف سنوات آموزشی باید در این آزمون شرکت نموده و نمره قبولی کسب نمایند.

فصل سوم

واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

ماده ۱۹) حداقل تعداد واحدهای درسی لازم برای فراغت از تحصیل در مقطع دکتری عمومی پزشکی، طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی است.

ماده ۲۰) دانشجو در هر نیمسال تحصیلی از مراحل اول و دوم دکتری عمومی پزشکی باید حداقل ۱۲ و حداکثر تا ۲۰ واحد درسی، انتخاب نماید.

تبصره ۱: در آخرین نیمسال تحصیلی در هر یک از مراحل اول و دوم، دانشجو از رعایت شرط حداقل ۱۲ واحد معاف است.

تبصره ۲: در صورتی که میانگین کل نمرات دانشجو در یک نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد می‌تواند با نظر استاد راهنما و موافقت دانشکده، در نیمسال بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره ۳: در مواردی که دانشجو حداکثر ۲۴ واحد باقیمانده برای گذراندن هر یک از مراحل اول و دوم را داشته باشد، در صورتی که در نیمسال قبل مشروط نشده باشد با تأیید دانشکده می‌تواند کلیه آن واحدها را در آن نیمسال بگذراند.

تبصره ۴: در دوره تابستانی، دانشجو مجاز به انتخاب بیش از ۶ واحد درسی نمی‌باشد.

تبصره ۵: گذراندن دروس تخصصی در دوره تابستانی در دانشگاه هوشمند، تنها در صورتی مجاز است که قبلا واحد مربوطه توسط دانشجو اخذ شده ولی نمره قبولی کسب نشده و موافقت مدیر گروه مربوطه و شورای آموزش دانشکده وجود داشته باشد. امکان اخذ واحد عملی در دانشگاه هوشمند وجود ندارد. در مورد دروس عمومی محدودیت اخذ قبلی واحد وجود ندارد. برای شرکت در آزمون‌های جامع علوم‌پایه و پیش‌کارورزی، با نظر شورای آموزش دانشکده پزشکی، اجازه اخذ حداکثر تا سقف ۴ واحد از دروس تخصصی که قبلا گذرانده نشده، در دوره تابستانی با در نظر گرفتن سایر مقررات، مجاز است. دانشجویان با معدل بالای ۱۷، بدون محدودیت اخذ قبلی واحد با سقف در نظر گرفته شده دوره تابستانی، می‌توانند واحد تابستانی اخذ کنند.

ماده ۲۱) درس معرفی به مدرس درسی است که دانشجو در نیمسال تحصیلی اخذ نموده ولیکن ملزم به حضور در کلاس‌های آن درس نمی‌باشد و صرفاً در آزمون آن درس در طول نیمسال تحصیلی که توسط مدرس مربوطه تعیین می گردد، شرکت می‌نماید.

در پایان هر یک از مراحل آموزشی دکتری عمومی پزشکی، صرفا یک درس را دانشجو می‌تواند طبق شرایط زیر، از طریق معرفی به مدرس بگذراند. بخش‌های بالینی مشمول شرایط معرفی به مدرس نیستند.

شرایط درس معرفی به مدرس :

۱-۲۱-درس (تئوری و یا عملی) است که دانشجو قبلاً آن را اخذ کرده باشد و در کلاس‌های مربوطه حضور داشته و لیکن در امتحان آن درس شرکت نکرده و یا نمره قبولی کسب نکرده باشد.

تبصره۱: دانشجو در همان نیمسال تحصیلی مجاز به اخذ مجدد آن درس به صورت معرفی به مدرس نمی باشد.

تبصره۲: درس معرفی به مدرس اضافه بر سقف واحدهای درسی در هر نیمسال تحصیلی قابل ارائه است.

۲-۲۱- اخذ درس معرفی به مدرس منوط به تایید شورای آموزشی دانشکده و موافقت مدرس مربوطه است.

تبصره: در یک نیمسال تحصیلی اخذ دو درس معرفی به مدرس به صورت همزمان مجاز نمی باشد.

۳-۲۱-در صورت اخذ نمره مردودی در درس معرفی به مدرس در هر مرحله از تحصیل، دانشجو باید در نیمسال بعد مجدداً آن درس را انتخاب کرده و در کلاس‌های مربوطه شرکت نماید.

ماده ۲۲) آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری ورودی دانشگاه‌ها که نمره خام مواد امتحانی آنها در آزمون ورودی، در یک یا چند درس به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده، از حد نصاب معینی کمتر باشد، موظفند حسب نیاز دروسی را که آن دانشگاه تعیین می‌کند به عنوان دروس پیش نیاز دانشگاهی علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب در اولین یا دومین نیمسال تحصیلی بگذرانند.

تبصره ۱: تعیین نوع درس، تعداد واحد، ریز مواد، نحوه ارائه و زمان تدریس دروس پیش نیاز دانشگاهی بر عهده شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده و بر اساس پیشنهاد گروه‌های آموزشی است.

تبصره ۲: ارائه دروس پیش نیاز دانشگاهی و چگونگی اجرای آنها، در دانشگاه‌ها از هر لحاظ از جمله ثبت نمرات در کارنامه دانشجو، احتساب در میانگین پایان نیمسال و مشروطی و میانگین کل نمرات دانشجو، مانند دروس دانشگاهی و تابع مقررات آموزش عالی است.

تبصره ۳: سازمان سنجش آموزش کشور پس از اعلام نتایج آزمون ورودی، کارنامه پذیرفته شدگان، مشتمل بر نمره خام آنها در هر یک از مواد امتحانی را در اختیار دانشگاه‌های ذیربط قرار می‌دهد.

تبصره ۴: به حداکثر طول دوره تحصیل دانشجویان که حداقل ۸ واحد از دروس پیش نیاز دانشگاهی را گذرانده باشند، حداکثر یک نیمسال تحصیلی افزوده می‌شود.

زبان پیش دانشگاهی:

ماده ۲۳) زبان پیش دانشگاهی در دو سطح، زبان پیش دانشگاهی ۱ و زبان پیش دانشگاهی ۲ هرکدام به میزان ۳ واحد نظری ارائه می گردد. پس از اعلام نتایج آزمون سطح بندی (آزمون سطح بندی تو سط اع ضای هیات علمی گروه زبان انگلیسی در هر دانشگاه طراحی می‌گردد)، اداره آموزش دانشکده‌ها نسبت به برنامه ریزی حضور دانشجویان در کلاس های دروس زبان پیش دانشگاهی ۱ و۲ (بسته به کسب نمره لازم) اقدام نماید. به منظور افزایش کیفیت آموزش، تعداد دانشجویان هر کلاس حداکثر ۵۰ نفر باشد. ارائه این دروس در دانشگاه‌ها از هر لحاظ از جمله ثبت نمرات در کارنامه دانشجو، احتساب در میانگین پایان نیمسال و مشروطی و میانگین کل نمرات دانشجو، مانند دروس دانشگاهی است و تابع مقررات آموزشی است.

ماده ۲۴) حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری عمومی پزشکی ۱۰ سال است، که ۵ سال اول به طی مراحل اول و دوم آموزش پزشکی و ۵ سال باقیمانده به طی مراحل سوم و چهارم آن اختصاص دارد.

تبصره ۱: دانشجویی که نتواند در مدت ۴ سال اول دوره آموزش پزشکی از امتحان جامع علوم پایه، نمره قبولی کسب کند و یا در مدت ۵ سال اول، مراحل اول و دوم آموزش پزشکی را به پایان برساند، از ادامه تحصیل در رشته پزشکی محروم می‌شود و در صورتی که میانگین نمرات درس‌هایی که گذرانده حداقل ۱۰ باشد، می‌تواند برابر دستورالعمل مندرج در تبصره ۲ ماده ۱۲ به رشته دیگری در مقاطع کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته تغییر رشته بدهد.

تبصره ۲: دوره تحصیلی دانشجویی که نتواند در مدت ۳ سال از شروع دوره بالینی به دوره کارورزی راه یابد و یا در مدت ۵ سال مراحل سوم و چهارم آموزش پزشکی را به پایان برساند و در آزمون عملی صلاحیت بالینی نمره قبولی کسب نماید، با تصویب شورای آموزشی دانشگاه حداکثر ۱۲ ماه دیگر قابل تمدید است. مشروط بر آن که مدت مجاز تحصیل وی به پایان نرسیده باشد.

فصل چهارم

حضور و غیاب

ماده ۲۵) حضور دانشجو در تمامی جلسات مربوط به هر درس ودوره‌های کارآموزی و کارورزی الزامی است و عدم حضور دانشجو در هر یک از جلسات، غیبت محسوب می‌شود.

ماده ۲۶) جلسات غیبت دانشجو در هر درس نظری از ۴/۱۷، در دروس عملی و آزمایشگاهی از ۲/۱۷، کارآموزی وکارورزی از ۱/۱۰ مجموع ساعات آن درس یا بخش نباید تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس یا بخش صفر محسوب می‌شود و دانشجو موظف به اخذ و تکرار کامل آن درس یا بخش می باشد.

تبصره ۱: غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در ماده ۲۶ در صورتی مجاز خواهد بود که با ارائه مدارک مستند و تشخیص مدرس موجه شناخته شود. نحوه برخورد با غیبت دانشجو (موجه یا غیر موجه) بر عهده استاد و با تأیید شورای آموزشی دانشکده خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که غیبت دانشجو در هر درس یا بخش، بیش از میزان تعیین شده در ماده ۲۶ باشد ولی غیبت او با تشخیص شورای آموزشی دانشکده موجه تشخیص داده شود، آن درس حذف می‌گردد. در این حال رعایت حداقل ۱۲ واحد در هر نیمسال الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.

ماده ۲۷) غیبت غیر موجه در امتحان هر درس یا بخش به منزله گرفتن نمره صفر در آن درس یا بخش و غیبت موجه در امتحان درس یا هر بخش باعث حذف آن درس یا بخش می‌گردد. تشخیص موجه بودن غیبت در جلسه امتحان بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است. در مورد نحوه گذراندن مجدد درس و یا حضور در بخش در صورت غیبت موجه در امتحان، گروه آموزشی مربوطه با تایید شورای آموزش دانشکده تصمیم گیری می کند.